

OBSAH

Úvod – Komplexní přístup k městské a dopravní problematice	13
Doprava ve městě.....	18
Transportní studie	18
Doprava jako sociální systém	18
Sociální změny a netransportní politika.....	20
Sociální a demografické změny	21
Sociální změny	24
Změny v hospodářských strukturách	24
Dopravní chování uživatelů a cestujících.....	25
Determinanty dopravního chování	25
Systém sociálních pravidel a norem v oblasti dopravy.....	25
Struktura dopravních zařízení	27
Restrukturalizace dopravních zařízení	29
Doprava a územní plánování	29
Mobilita – důležité téma budoucnosti	30
Filozofické koncepty mobility	32
Posun ve vnímání mobility	34
Globalizace.....	34
Sociální důsledky mobility.....	36
Zanedbané malé komunity městské v periferních regionech	37
Svoboda pohybu jako nezadatelné právo člověka	37
Virtuální mobilita	39
Potencionální vliv telekomunikace.....	39
Elektronizace a práce doma.....	40
Změny v mobilitě.....	41
Extenze mobility	42
Sociální skupiny (kategorie) a postoje jejich příslušníků k dopravě	43
Mobilita u nás	45
Faktory ovlivňující mobilitu v budoucnosti	46
Další vzrůst mobility v průběhu XXI. stol.	48
Výběr dopravních prostředků	48
Hlavní faktory ovlivňující vývoj	48
Změny v systému hodnot a nová kritéria kvality	49
Suburbánní rozvoj měst	50
Urban sprawl	50
Životní styl v postmateriální době	51
Intermodální propojení transportních systémů.....	52
Individualizace veřejných dopravních prostředků a kolektivizace individuálních dopravních prostředků.....	52
Snižování emisí v dopravě	54
Změna přístupu a způsobu platby	54
Zpřísněné emisní předpisy.....	55
Změny infrastruktury	55
Privatizovaná síť komunikací a silniční poplatky.....	56
Nové přístupy v řízení dopravy	56
Zvyšující se akceptace dopravních omezení	56
Automatizace řízení.....	57
Moderní technologie v infrastruktuře a jejich interakce s vozidlem	57
Změny v oblasti rychlosti	58
Jak mohou pomoci národní průzkumy dopravy.....	59
Nákladní doprava a spotřeba energie.....	60
Je možná změna chování k ekologickým způsobům dopravy?.....	60
Mobility management	61
Volba dopravních prostředků	62
Priority MM.....	63

Koncentrace MM na uživatelské skupiny	64
MM – Zvýšení mobility chodců a cyklistů	66
Automobil a město	70
Automobil – individuální dopravní prostředek	72
Vznik automobilismu	75
Analýza automobilismu	78
Informační technologie – transfer zpráv a poznatků	80
Vliv elektronizace	84
Role nové technologie	85
Vize budoucnosti – přestavba měst uzpůsobených pro automobily	86
Automobilismus v České republice	89
Role IAD ve společnosti	93
Specifika IAD, její alternativy a možnosti zefektivnění	94
Automobil jako sociální symbol	96
Kdo preferuje IAD	98
Dopady individuálního automobilismu	99
Individuální automobilová doprava ohrožuje i naše města	101
Analýza podmínek umožňujících změnu mobilního chování	105
Nastoupené cesty	106
Využití automobilů bez toho, že bychom je vlastnili	106
Společné využívání automobilů a společné jízdy jako alternativa k použití soukromého vozu	107
Cíle a účely	108
Společné využívání vozů a spolujízdy v rámci dopravního trhu	109
Město a mobilita	110
Vliv dopravy a životní styl ve městě	110
Rostoucí mobilita v urbanizovaných oblastech a měnící se urbanistická struktura i dopad na životní prostředí	111
Teoretický model moderního urbánního rozvoje	112
Češi se stále ve velkém stěhují do suburbů a satelitů	118
Trvalá udržitelnost životního prostředí města a doprava	125
Současné způsoby posuzování kvality života v dopravním plánování a urbánním designu	127
Kvalita života	127
Nástroje pro posuzování efektů pro kvalitu života	129
Praktická hodnota nástrojů pro posuzování kvality života	130
Změny v sociální ekologii města	131
Trvale udržitelný urbanismus	133
Nové přístupy urbanismu, které determinují vztah k dopravě	133
Nová paradigma	134
Proaktivní plánování v urbanistické tvorbě	134
Komunikativní a kolaborativní urbanismus	135
Změny životního stylu	137
Urbanismus orientovaný na trh	137
Urbanismus orientovaný na životní prostředí	138
Vliv nových informačních technologií	139
Regionální mezinárodní přeshraniční spolupráce	139
Nová měnící se praktická etika urbanistické tvorby	139
Udržitelnost a budoucnost měst	140
Decentralizovaná města	140
Moderně rostoucí města	141
Kompaktní města	141
Rozptýlené a také praktické město	143
Městská udržitelnost v praxi	144
Efektivita zdrojů z perspektivy uživatele	144
Komunita a životaschopnost	145

Styl života	145
Diferenciace lokalit bydlení	146
Generátor Urban Sprawl – Rodinné domy.....	147
Trendy budoucnosti.....	148
Měníci se paradigma městské mobility.....	148
Od prostoru pro pohyb k pohybu v prostoru.....	149
Lidské chování v umělém prostředí.....	150
Změna paradigmatu.....	150
Indikátory trvale udržitelného rozvoje města – doprava.....	152
Volba dopravních prostředků a orientace k životnímu prostředí	153
Cíle v oblasti trvale udržitelného rozvoje	154
Redukce exhalátů a dalších škodlivin.....	154
Méně záborů zemědělské a jiné půdy.....	155
Méně fragmentalizace pozemků.....	155
Méně kongescí	155
Méně mrtvých na městských komunikacích	155
Vytváření priorit.....	157
Zlepšení kultury jízdy na komunikacích	157
Ochrana zranitelných účastníků silničního provozu.....	158
Slibné integrované plánování mobility a bezpečnosti	158
Možnosti zvýšení bezpečnosti chodců	158
Potenciál pro zvýšení bezpečnosti cyklistů	163
Potenciál pro zvýšení bezpečnosti cestujících na motocyklech	164
Potenciál pro zvýšení bezpečnosti veřejné dopravy.....	165
Problémoví řidiči	165
Mladí řidiči	166
Těžká nákladní doprava	166
Zvyšování bezpečnosti na komunikacích	167
Dopravní bezpečnostní kampaně	168
Vzdělávání a výcvik řidičů.....	169
Legislativa v oblasti dopravy.....	170
Motivace v oblasti chování.....	171
Vývoj bezpečných vozidel a telematika pro městská vozidla	172
Telematika.....	174
Aktivní bezpečnost	175
Pasivní bezpečnost.....	177
Náklady, zisky a efektivní opatření	177
Lepší vyváženost mezi programy potřebuje politickou podporu.....	178
Navrhování komunikací	178
Infrastruktura pro bezpečnou dopravu	180
Odstranění nebezpečných míst.....	180
Vytváření obchvatů měst	181
Záchraná služba	181
Hlášení dopravních nehod a vyhodnocování prevence.....	181
Indikátory trvale udržitelného rozvoje z hlediska dopravy a využití území.....	183
Principy snižování dopravní a environmentální zátěže.....	184
Monofunkční zóny a pásma	185
Dědictví nejen modernismu	185
Polycentricita je ekologická, ekonomická a urbanisticky zajímavá.....	186
Centra měst přezívají.....	186
Budoucnost evropských měst s více centry.....	186
Metropolitní oblasti se stávají stále více polycentrickými	186
Význam dopravy v polycentrické struktuře	187
Polycentrický region typu megaměsto	188
Více možností ve výběru dopravních tras	189
Živé veřejné, pochůzná prostory obce.....	189

Odpovědné, osobité a atraktivní obce se silným vztahem k lokalitě.....	191
Polyfunkční skladba funkcí v území.....	191
Tvorba kompaktních komplexů budov.....	192
Kvalita života a podpora hromadné dopravy.....	192
Nový pohled na dopravu ve městech.....	193
Co říkají empirické výzkumy o vlivu dopravy na kvalitu života.....	193
Nemotorizované způsoby transportu ve městě.....	195
Zranitelní účastníci provozu v ulicích.....	197
Cyklistická doprava.....	198
Konflikty cyklistů a automobilů.....	199
Zvýšení mobility chodců.....	200
Požadavky na plochy z hlediska pěšího provozu a pobytu na ulici.....	202
Inspirativní evropský projekt PROMPT.....	203
Obytné zóny.....	204
Vztah lokální – globální.....	206
Dopravní sektor.....	207
Technický pokrok.....	207
Výzvy a možnosti současného transportu.....	207
Změna transportní politiky v Evropě.....	208
Protiklady transportní politiky.....	209
Scénáře budoucího vývoje.....	211
Scénáře jako nástroj pro rozhodování.....	211
Možné scénáře pro rozvoj a investice v budoucnosti do transportní infrastruktury.....	213
Městská mobilita v Evropě.....	215
Evropská dopravní politika ve městech.....	216
Jak by měla vypadat agenda výzkumu městské mobility.....	218
Účast lokálních obyvatel v dopravním a urbanistickém plánování a dohledu.....	219
Závěr.....	223
Přílohy.....	228
Použitá literatura.....	235
Abstract.....	240